

"ΤΑ ΡΗΜΑΔΙΑ"

Παραδοσιακά Τραγούδια Της Νιγηρίτας

Γεώργιος Μουζας
Χριστόφορος Καρατζίας
Κωνσταντίνος Μαντζιουρης
Αλκιβιάδης Νταγίας

Project 2017

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

- Τα Παραδοσιακά Τραγούδια
- Η συγγραφή του Νίκου Λ. Πασχαλουδη
- Κάποια παραδοσιακά τραγούδια του τόπου μας

ΤΑ ΠΑΡΑΔΟΣΙΑΚΑ ΤΡΑΓΟΥΔΙΑ

Στα ΔΗΜΟΤΙΚΑ ΤΡΑΓΟΥΔΙΑ της Νιγρίτας και της Βισαλτίας βρίσκονται τραγούδια από όλα τα είδη. Βρίσκονται τραγούδια της αγάπης, του γάμου, ιστορικά, ακριτικά, της ζωής των ληστών, τραγούδια παραλογές, της ξενιτιάς, σκωπτικά, νεκρικά, λειτουργικά (κάλαντα, λαζαριανά, της Μεγάλης Εβδομάδας, τραγούδια για διάφορες γιορτές), τραγούδια παιδικά. Μέσα σ' αυτόν τον πλούτο των τραγουδιών βρίσκονται πολλά ενδιαφέροντα στοιχεία.

Η συγγραφή του Νικου Λ. Πασχαλουδη

«... Στην αρχή με απασχόλησε η σκέψη μήπως είναι περιττός κόπος, αφού καταγράφονται αυτά τα τραγούδια εδώ και χρόνια από διάφορους δημόσιους φορείς και ιδιώτες. Είναι γεγονός, όμως, ότι οι καταγραφές αυτές δεν εκτείνονται στο σύνολο των δημοτικών τραγουδιών μας και το αποτέλεσμά τους τις περισσότερες φορές δε φτάνει στους συντοπίτες μου. Αποθηκεύονται σε αρχεία για ειδικούς ερευνητές ή αξιοποιούνται εμπορικά και βγαίνουν στην επιφάνεια μόνο ελάχιστα. Κι αυτά όμως που φτάνουν σε μας είναι προσαρμοσμένα στα χρονικά περιθώρια του τρίλεπτου που βάζει η σύγχρονη βιομηχανική παραγωγή δίσκων ή περιορίζονται στα ασφυκτικά χρονικά πλαίσια της τηλεόρασης και του ραδιοφώνου. Αν ήθελε κάποιος να έχει όλους τους στίχους των τραγουδιών μας και να χαρεί τη μουσική τους, δε θα μπορούσε να τα βρει πουθενά. Αυτές οι σκέψεις με οδήγησαν τελικά στην απόφαση να ξεπεράσω τους αρχικούς δισταγμούς και να αποτολμήσω αυτήν την προσπάθεια...»

Κάποια παραδοσιακά τραγούδια του τόπου μας

- Το τραγούδι *Η Μαρουδιά*
- Α' . Η αφητηρία του τραγουδιού.
- Σήμερα όσοι Νιγριτινοί ξέρουν ή έχουν ακουστά για το τραγούδι, ξέρουν τη *Μαρουδιά* ως *Γιαννιώτισσα*, πράγμα που οδηγεί τη σκέψη ότι η *Μαρουδιά* καταγόταν από τα Γιάννενα. Βέβαια το περιστατικό που περιγράφει το τραγούδι θα μπορούσε να είχε συμβεί οπουδήποτε σε μια *Γιαννιώτισσα*, γι' αυτό και δεν μπορεί κάποιος να αναφερθεί στην αφητηρία του τραγουδιού στηριγμένος μόνο σε αυτό το στοιχείο. Έχοντας υπόψη μου την πεποίθηση των Νιγριτινών, πως το τραγούδι αυτό είναι δικό τους δημιούργημα, παραθέτω ορισμένες πληροφορίες, που πείθουν ότι έχουν δίκιο οι Νιγριτινοί...

- **3.1 Μηλούδι μ' κόκκινου** Αηδονοχώρι, Θανάσης Παπαγιάννης *Μηλούδι μ' κόκκινου, ρόιδου βαμμένου, γιατί με μάρανες τον πικραμένο. Πηγαίνου κι έρχουμαι μα δε σι βρίσκου βρίσκου την πόρτα σου μανταλουμένη, τα παραθυρούδια σου φεγγοβολούνε τα μαξιλαρούδια σου αραδιασμένα, τα παπλουματούδια σου διπλουστρουμένα, ρουτώ του πάπλουμα «πού πάει κυρά σου;» «Κυρά μ' δεν είναι δω, πάισι στη βρύση να την, να την πο 'ρχιτι σαν κυπαρίσσι».*

•

313.1 Κάτω στ' αράπη το νερό Τερπνή, Άγγελος Τσίκαλας
Κάτω στ' αράπη το νερό, στ' αράπη το πηγάδι Βουργάρα μ' πάισι για νερό να πιει και να γεμίσει, βάζει τη στάμνα τ'ς γέμιζε και τα ποδάρια τ'ς πλένει. Να κι αράπης πο 'ρχεται παν στ' άλογο καβάλα. «Καλημέρα, Βουργάρα μου». «Καλώς τον τον Αράπη». Σαράντα τάσια έβγαλε στα μάτια δεν τον είδε και πάνω στα σαρανταδυό γυρίζει τον κοιτάζει. «Βουργάρα μ', δεν παντρεύεσαι Τούρκον άντρα να πάρεις «Κάλιο το αίμα μου να δω, παρά Τούρκο άντρα να πάρω να προσκυνήσω σε τζιαμί την πίστη μου να αλλάξω».

- **384.0 Ο Διληγιάννης** Τερπνή, Οδυσσέας Διαμαντής. Ποιος είδι απ' τον παλιόν κινό κι απ' τα παλιά ζαμάνια, του Διληγάνν(η) τουν έζιβαν μι τ' άγριου του βουβάλι,
 - να κουβαλήσουν μαρμαρόπιτρες να φκιάξουν μαναστήρια. Όπου είχι λάσπες κι βρουχές τραβούσι το βουβάλι
 - κι όπου είχι πετρουσκίσματα τραβούσι Διληγιάννης κι η μάνα τ' τουν αγνάντιβε από ψηλή ραχούλα. «Αγάλια αγάλια, Γιάννη μου, μη σκάσεις του βουβάλι». «Για δεσ τι μάνα έχου γω, τη σκύλα την Ουβραί(ι)σσα, δεν αλυπάτι νιο κουρμί δεν αλυπάτι νιάτα, μον αλυπάτι βούβαλουν».

ΤΕΛΟΣ

